

Kratke vesti

FRANCO ZAHTEVA POLNO MOČ PRI IMENOVANJU KRALJA

MADRID, 9. junija—Generalissimo Franco je danes odredil volitve, ki bodo odločale o "eventualni" povrnitvi španske monarhije. Volitve odnosno "referendum," se bodo vršile 6. julija.

V dekretu za razpis referendumu ni ničesar omenjeno glede svobode tiska, govora in zborov, potem katerih bi se razpravljalo o temu vprašanju. Ena točka pravil za volitve pravi, da se bodo volilne kroglice takoj po štetju sežgale.

Volilci bodo odgovorili na "da" ali pa "ne" na vprašanje da li podpirajo zakon, ki pooblašča Francoja, da imenuje svoja naslednika, da ustanovi "tradicionalno kraljevino" in da imenuje svet regentov, ki bo vladal v slučaju, da se on umakne.

TAFT ODGOVORIL NA KRITIKO TRUMANA

WASHINGTON, 7. junija—Senator Robert A. Taft, katerega je pretekli četrtek napadel predsednik Truman zaradi njegovega ekonomskega stališča, je odgovoril na predsednikove kritike. Taft je rekel, da je bilo svetovano, naj predsednik vetira davčno zakonsko predlogo, ker da bi ista vodila v deficit.

"Pred dvema leti je predsednik priporočil in odobril znižanje davkov za \$6,000,000, večnoma za korporacije, navdaje temu, da smo se v fiskalnem letu nahajali pred deficitom \$20,000,000,000," je med ostalim rekel Taft.

VODITELJ POLJSKIH BEGUNCEV UMRIL

LONDON, 7. junija.—Benguska poljska kolonija v Angliji je danes komemorirala smrt svojega voditelja Władysława Raczkiewicza, ki je umrl v Wallesu v starosti 62 let.

2,000 MOŽ STAVKA V TOVARNI BRIGGS

DETROIT, 9. junija.—V tovarni Briggs Mfg. Co. je danes zastavkalo nad 2,000 članov avtne unije CIO, koje pogajanja s korporacijo so se razbila v soboto. Unija je določila, da se stavka uradno prične v sredo.

Graduantje v Madisonu

Prošli četrtek so imeli graduacijske obrede v Madison Memorial High šoli v Madison, O. Med graduanti so bili štirje Slovenci, namreč Robert Arko, Henry Bobitch, Albert Znidaršič in Dorothy Janežič. Dorothy je hči Mr. in Mrs. Martin in Uršula Janežič iz R. D. 1, Madison, O., ter je bila nagrajena kot izvrstna strojepiska. Sedaj se namerava podati v Huron Rd. bolnišnico, kjer se bo izučila za bolničarko.

Pri graduaciji je nastopil kot glavni govornik Henry Bobitch. Podani program je bil dobro izvršen in dvorana je bila napolnjena. Graduantom naše čestitke!

Delnice za novo podružnico

Vodstvo North American banke sporoča, da se je rok za nabavo delnic za novo podružnico, ki se jo bo otvorilo na Union Ave. in E. 93 St., podaljšalo za dva tedna, da se da priliko vsem starim delničarjem te banke, da si nabavijo delnice po posebni ceni. Po poteku tega roka bodo delnice dane na prodaj javnosti. Podrobnosti o tem se dobi pri vodstvu banke.

MARSHALL SE IZJAVIL ZA ZEDINJENE DRŽAVE EVROPE

Poudarja pa, da Amerika ne sme poskušati vsiliti svoje volje

WASHINGTON, 9. junija—Državni tajnik Marshall je danes odobril predloge pred kongresom za ameriško deklaracijo v prilog Zedinjenim državam Evrope v okvirju Združenih narodov.

To odobritev je podal v pismu, katerega je poslal senatnemu odseku za zunanje zadeve v zvezi z resolucijami senatorja Fulbrighta iz Arkansasa in kongresnika Boggsa iz Louisiane.

Marshall je v pismu izjavil:

"Nahajam se v polnem soglasju z resolucijami, katerih smoter je, dati pogum ljudstvom Evrope, da delajo roka v roki za svoj vzajemni dobrobit, zlasti pa da jih opogumlja k sodelovanju za pospeševanje gospodarskega okrevanja Evrope kot celote."

Marshall je pristavil, da Zedinjene države želijo Evropo, "ki ne bo razdvojenega sama proti sebi, oziroma Evropo, ki jo boljša od one, ki jo nadomesti."

Treba pa dati jasno razumeti, je nadaljeval državni tajnik, da Zedinjene države ne želijo narodom Evrope vsiliti nobene posebne politične ali ekonomske zveze, potem pa dodal:

"Bodočo organizacijo Evrope morajo odločiti ljudstva Evrope."

Čehi na obisku v Jugoslaviji

BELGRAD, 9. junija—Jugoslovska vlada je danes naznanila, da bo v sredo dospela skupina visokih čeških armadnih častnikov s češkoslovaškim ministrom obrambe na čelu, ki bo ostala v Jugoslaviji na 10-dnevem obisku.

V Jugoslaviji se že sedaj nahaja na obisku romunski premijer Petru Groza s skupino visokih vladnih uradnikov, ki so bili snoči častni gostje pri sprejemu, katerega je priredil zanje jugoslovanski premijer maršal Tito.

MUSLIMANI ZA NOVO MUSLIMANSKO DRŽAVO

NEW DELHI, 9. junija—Muslimanska liga je danes volila za ustanovitev nove muslimanske države v Indiji. Seja je bila viharina in je morala posredovati tudi policija, da s solznimi bombami razprši nasprotnike lige, ki so vdrl v dvorano.

Predloga, da se 400,00 beguncev iz Evrope dovoli vstop v deželo izven kvote

WASHINGTON, 7. junija—Kongresu je predložena na zaslišanje imigracijska predloga kongresnika Strattona, ki obeta izzvati vroče diskusije.

Po predlogi bi se imelo dovoliti vstop v Zedinjene države in sicer izven kvote, 400,000 beguncev, ki se sedaj nahajajo v raznih taboriščih v Italiji in Avstriji.

Zaslišanja o predlogi vodi podobor kongresnega justičnega odbora.

Bela hiša, državni in justični oddelek so Strattonovo predlogo odobrili, toda močno opozicijo

Jud priznal, da je pošiljal bombne zavoje v Anglijo

GENOVA, 8. junija.—Neki mož, ki je izjavil, da je član podtalne judovske organizacije Stern, je ameriškega časnika-jud današ priznal, da je osebno pošiljal bombne zavoje odličnim angleških državljanom.

Rekel je, da je bombne zavoje oddal na pošti v Turinu. En zavoj je baje bil naslovljen na angleškega kralja Jurija VII. Mož je nadalje izjavil, da se teh zavojev ne bo več pošiljalo, ker da je ta metoda že razkrinkana.

Član podtalne judovske organizacije je opisal detalje o pošiljanju in o vsebini zavojev. Rekel je, da se je v vsakem zavozu nahajalo 190 gramov eksploziva, kar je dovolj, da bi ubilo vsako osebo, ki bi zavoj odprla.

(V Londonu se Scotland Yard zelo zanima za te izjave navdile zagotovilo, da izjave glede 190 gramov eksplozive in pošiljanju enega od teh zavojev angleškemu kralju ne odgovarjajo resnici.)

RUS USTRELIL AMERISKEGA VOJAKA IN STORIL SAMOMOR

FRANFURT, 7. junija.—Neki Rus, ki je nelegalno prestopil mejo pri Hofu v bližini nemško-češke meje, je ustrelil nekega ameriškega vojaka ter potem storil samomor.

Mesto Euclid vabi na piknik

Jutri popoldne in zvečer se bo vršil velik piknik mesta Euclid v Euclid Beach parku, na katerega vabijo voditelji mesta celotno občinstvo na obilno udeležbo. Listke za vožnjo na raznih vozilih v parku se dobi brezplačno pri trgovcih. Oddane bodo nagrade za tekme in dirke in kot posebnost se bo oddalo fino kuhinjsko peč na plin Tappan izdelka, katero so podarili v to svrhu trgovci iz E. 185 St., družbi večji dobitek je pa oddala trgovska in profesionalna organizacija iz E. 200 St. in County Line.

proti njej tvorijo organizacije kot "American Legion" in "Hčere ameriške revolucije." Predstavniki teh organizacij se boji-jo, da bi se z begunci vtihotali v deželo tudi komunisti. Ob enem pa trdijo, da bi novi imigranti "ogrozili ameriško izobilje."

Diskusije glede predloge se bodo vodile na podlagi verskih, plemenskih in nacionalnih stališč.

Do sedaj je priporočan le en amendment k predlogi in sicer, da se dovoli dohod v deželo otrokom, ki so vojne sirote in stari pod 14 let.

VZBUJENA JAVNOST POPLAVLJA BELO HIŠO Z BRZOJAVNIMI APELI

WASHINGTON, 9. junija.—Proti Beli hiši se vi-je silna poplava brzojavnih, pismenih in telefonskih apelo-lov glede Taft-Hartleyeve "delavske" predloge, ki so nocoj držali telegrafiste v eksekutivnem oddelku Bele hiše pri njihovih aparatih pozno v noč.

Poplava apelo-va na predsednika še ni bila tako ogromna izza prošlega poletja, ko so zastavljali železničarji. Začela se je v začetku prošlega meseca in se višala od dneva do dneva, danes pa je dosegla rekordno višino.

Zakonski načrt, ki ima po izjavah progresivcev vzeti delavskim unijam skoro vse pridobitve zadnjih 40 let, je bil izročen preds. Trumanu danes ob 1. uri popoldne. On mora načrt bodisi podpisati ali vetirati do 20. junija, ali pa pustiti, da postane zakon brez njegovega podpisa.

Ameriške milijarde ne pomagajo obnovi Evrope

Položaj v Evropi je označen za blizu "katastrofe"

WASHINGTON, 7. junija.—Visoki ameriški uradniki, med katere je brez dvoma vključen državni tajnik George C. Marshall, so mišljenja, da bi ekonomsko uničene evropske države morale same storiti načrt za svojo obnovo, predno bi jim Zedinjene države priskočile na pomoč.

Položaj v Evropi je označen za "blizu katastrofe". Navzlic milijardam dolarjev v posojilih ali pa relifu, Evropa se nahaja dve leti po zaključku vojne v še težjem ekonomskem položaju. To so osnovni zaključki v zvezi z govorom, ki ga je imel večeraj državni tajnik Marshall v Harvard University. On je obljubil ameriško pomoč v največji meri v kolikor je potrebno, da se podpre načrt za obnovo, ki bi ga ustvarile posamezne evropske države.

Največje težave se pojavljajo v zvezi z načinom, s katerim Zedinjene države dajejo svoja posojila. V Evropi se čuti, da ob vsaki taki priliki Zedinjene države poskušajo narekovati, kaj in kako naj delajo evropske države, ki so deležne tega posojila.

V govoru je Marshall dal vedeti, da bodo Zedinjene države gledale na razliko med vladami v Evropi, ki bodo poskušale ustvariti takšen načrt za ekonomsko obnovo, in tistimi, ki bodo poskušale te načrte blokirati.

"Nobena vlada, ki manevrira, da bi blokirala obnovo ostalih držav, ne more pričakovati od nas nobene pomoči," je rekel Marshall.

EVROPI PRETI REVOLTA JUDOV

WERNESVILLE, Pa., 9. junija.—Bivši komandant ameriških okupacijskih čet v Evropi, gen. Joseph T. MacNarney, je danes na United Jewish Appeal Emergency konferenci izjavil, da utegne 250,000 Judov, ki se nahajajo v Evropi, dvigniti revolto, če se jim takoj ne pošlje hrane, obleke in zdravil.

Sovjetska vlada zavrnila noto Zedinjenih držav glede Madžarske

10 tisoč majnerjev nehalo delati kot protest proti zakonu

UNIONTOWN, Pa., 9. junija.—V južnozpadni Pennsylvaniji je v znak protesta proti zakonu za omejitve pravic delavskih unij prenehalo delati okrog 10,000 rudarjev v rudnikih mehkega premoga in protestno gibanje se še vedno širi.

Preko nedelje in soboto je zapustilo rove ali glasovalo za ustavljenje dela okrog 6,000 premogarjev, katerim se je danes pridružilo nadaljnjih 3,600 mož v okrajih Fayette, Greene in Washington.

O spontanem stavkovnem gibanju ni podala vladna premo-govna administracija v Washingtonu nobene izjave in istotako molči glavni urad premogarske unije.

William Hayne, predsednik 4. distrikta premogarske unije, ki obsega premogovnike v okolici Uniontowna, je stavke označil za neavtorizirane ter rekel: "Vem le to, da premogarji protestirajo proti 'delavski' zakonski predlogi."

Med premogovniki, ki počivajo, jih je 14, ki so last štirih jeklarskih korporacij, namreč U. S. Steel Corp., Weirton Steel, Jones & Laughlin in Republic Steel.

Privatna trgovina z Japonsko se bo obnovila v avgustu

WASHINGTON, 9. junija.—Državni in vojni oddelek sta danes podala skupno izjavo, da bo privatna trgovina z Japonsko obnovljena 15. avgusta.

Predstavniki privatnih trgovinskih družb bodo lahko odhajali na Japonsko pod sistemom kvote, da stopijo v direktna pogajanja z japonskimi podjetniki in trgovci.

Po zadnjem proračunu dolguje je Japonska Zedinjenim državam več kot \$200,000,000 na račun pošiljk hrane in surovin, ki so ji bile poslone po končanju vojne.

V skupni izjavi je poudarjeno, da bo obnova privatne trgovine imela "dalekosežen učinek pri obnovi Japonske."

Nezgoda ali zločin?

Prošli petek sta bila v otroškem oddelku mestne bolnišnice v Massillon, Ohio, najdena mrtva devet oziroma deset tednov stara otroka, ki sta se tam nahajala na opazovanju, odnosno v svrhu operacije. Nemudoma po odkritju je bilo poročano, da oblasti smatrajo, da sta otroka postala žrtev neznanega zločina, očitno osebe abnormalne mentalitete, pozneje pa je bilo rečeno, da sta smrti utegnile biti posledica nezgode.

Preiskava se še vedno nadaljuje. Po zadnjih vestih se obla-sti zopet nagibajo k domnevi, da sta deteti, obe deklici, postali žrtvi zločina. Glavi obeh sta bili močno obtolčeni.

Izjavlja, da je izpoved madžarskega poslanca, ki je priznal špijonažo proti Rusiji, sovjetska zadeva

BUDIMPEŠTA, 9. junija—Sovjetska zveza je nocoj zavrnila zahtevo Zedinjenih držav za besedilo izpovedi, o kateri trdijo sovjetske oblasti, da jo je podal aretirani poslanec stranke malih posestnikov Bela Kovacs, rekoč, da je izpoved, v kateri je Kovacs priznal špijonažo proti Rusiji, sovjetska zadeva in da ne spada v delokrog zavezniškega kontrolnega sveta.

Sličan odgovor je že poprej podala sovjetska oblast na enako zahtevo britanske vlade.

Bela Kovacs, bivši generalni tajnik stranke malih posestnikov, je v svoji izpovedi impliciral zaroto tudi bivšega premijera Ferencza Nagya, ki je bil od-stavljen tekom obiska v Švici, kjer se sedaj nahaja.

Poizkus za nakup ameriške petrolejske korporacije

Tekom dneva je bilo tudi poročano iz nekih ameriških virov, ki se jih označuje za zanesljive, da je novi režim poizkusil pre-kupiti privatne ameriške oljne interese na Madžarskem, in da je bila v tej zvezi izrečena grožnja, da bodo izvršni uradniki madžarsko-ameriške oljne kor-poracije Maort izgnani iz dežele.

Socialno-demokratski list "Vilag" je tudi poročal danes, da je nova vlada začela pripravljati nov volilni zakon za splošne volitve v septembru, iz katerih se bodo izobčili "sovražniki države" in njegovi sorodniki.

Tozadevno izjavo je baje podal justični minister Istvan Ries.

Odklonitev ameriške zahteve za besedilo izpovedi, katero je podal poslanec Kovacs, je bila podana v rezki noti, katero je poslal poveljnik sovjetskih okupacijskih čet gen. V. P. Svirdov poveljniku ameriške vojaške misije brig. gen. George W. Weems-u.

Izjava komunističnega voditelja v Avstriji

DUNAJ, 9. junija — Voditelj avstrijskih komunistov Ernst Fisher, je danes podal izjavo z ozirom na prizadevanje za doseženje sporazuma z vlado za sodelovanje, v kateri je rekel:

"To se bo doseglo edino le na temelju politike sodelovanja s Sovjetsko zvezo in gospodarskega sodelovanja z našimi sosedi, češkoslovaško, Madžarsko in Jugoslavijo."

Fisher je izjavo podal, da zanika "senzacijsko govorico", da je vladil povedal, da Rusija toliko časa ne bo podpisala mirovne pogodbe z Avstrijo, dokler ne dobi vlade, ki bo naklonjena Sovjetski zvezi.

Pri volitvah, ki so se vršile leta 1945, so komunisti izvolili pet poslancev, dočim ima ljudska stranka premijera Fiegla 84 poslancev, socialisti pa 76 poslancev.

V kabinetu imajo komunisti enega člana, ki je minister za električno silo.

JUGOSLOVANI BAJE ZA DRŽALI S AMERIKANEC

TRST, 9. junija—Italijanska časnikarska agencija Ansa poroča, da je jugoslovanska pomorska policija zadržala tri ameriške vojaške, ki so se nahajali v nekem čolnu.

V Franciji je izbruhnila stavka železničarjev

PARIZ, 9. junija.—V Franciji je izbruhnila nova stavka delavcev, uposlenih pri železniškem transportu, ki preti, da Pariz in ostala industrijska mesta popolnoma paralizira.

Smatra se, da je stavka, kateri se je dosedaj pridružilo 150,000 delavcev, odgovor komunistov vladi premijera Ramadiera, ki je pred kratkim izobčila pet komunističnih ministrov iz kabineta. Z izjemo vlakov, ki oskrbujejo večja mesta s hrano, počiva ves železniški promet.

Pogajanja med vlado in železničarsko unijo za končanje stavke so prekinjena in vlada jih ne namerava obnoviti, dokler se delavci ne vrnejo na delo. Delavci zahtevajo minimalno plačo 5,500 frankov mesečno (\$46.20).

Vlada je odredila, da se pri potniškem transportu uporabi vse privatne busse in vojaška letala.

Železniške zveze z inozemstvom so popolnoma prekinjene.

Nov grob

AUGUST SALAY

Včeraj zjutraj okrog sedme ure se je pripetila velika avtna kolizija na glavni cesti 20, pol milje zapadno od Lorain-Cuyahoga okrajne meje v North Ridgeville, O. Trčila sta skupaj dva velika truka, katerih eden je bil naložen z gasolinom. Sledila je eksplozija, ki je uničila oba truka, povzročila mnogo škoda na poslopih v bližini kraja nesreče, ko so popokale šipe v oknih in zahtevala je življenje voznika in njegovega pomočnika, Augusta Salaya, stanujočega na 1370 E. 41 St.

Pokojni Salay je bil rodом Hrvat, star 27 let ter je služil štiri leta pri marinih. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapu-šča mater Magdaleno, tri brate, Ernesta, Alberta in Cpl. Matthew, ki se nahaja na Japon-skem, ter šest sestra: Veronica, Elizabeth, Sophie, Ardell, Josephine in Elsie. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj iz Golubovega pogrebnega zavoda na E. 47 St. in Superior Ave. v cerkev sv. Pavla in nato na Calvary pokopališče.

V Minnesoti

Na obisk v Aurora, Minn., sta se podala Mr. Louis Lozar in njegova žena Mary, rojena Roytz, lastnika Beverly Hills Taverna na 24150 Euclid Ave. Želimo jima obilo zabave in srečen povratek!

Milan Šega:

Povest o človeku, ki je zaman iskal miru

V poletju minulega leta sva se srečala na poti s Spodnjega Goreljka proti Gorjušam. Oba sva bila nadvse dobre volje in to je bilo tudi vzrok, da se nisva zadovoljila samo z vlnudnim pozdravom, tako nekako kot doma v Ljubljani—kar je bilo med nama nekoč, je pod jasnim bohinjskim nebom in v tišini mračnih poključkih gozdov izgubilo svojo ostrino, le medel, z dobrotno vzvišenostjo nadahnen nasme na njegovih ustnicah, ki so izginjale v goščavi skrbno položnih brk ter kratke, koničaste brade, je še kot poslednji odsev najin starih razprtij pričal, da je pod pepelom še zmerom dovolj žerjavice popihni malo in plamen se bo dvignil prav do vrha borovca, pod katerim sva se ustavila.

Na videz je bil tak kot nekdanj. Nizek, čokat, z visokim bleščočim se čelom; obrvi so bile dvignjene in pod njimi se je svetilo dvoje nemirnih oči. Ko me je pogledal, mu je leva obrv šinila še više, da se mu je koža nad njo drobno nagubančila. Potem je stegnil prst, kakor bi me hotel nanj nabosti in se ž njim rahlo dotaknil moje rame. Krenja, ki sem jo poznal in ki je pomenila, da se je iz samotnega opazovalca bohinjskih lepote prelevil v komedijanta, v človeka, ki govori strašno resno, iz globin kot pravimo, in z glasom, ki je ves razodeval, od kod prihaja. Nisem se zmotil. Pod pepelom se je zaškrilo.

"Iščem, da bi se odpočil," je dejal. Njegove oči so me prebadale. "Iščem preprostih, neumnih ljudi, če hočeš. Takih, ki ne vedo nič, ki jih nič ne zanima razen zemlje, na kateri žive in se ž njo ukvarjajo—in ti vedo povedati samo to, kar je v zvezi z njo, govore o živini in o tem, če bo dež jutri ali sonce . . . če hočeš!" Nasmehnil se je in se veselo ozrl po skupini v soncu se iskričah gora na oni strani doline.

"In zato si prišel sem?" sem ga vprašal.

Prižgal si je cigareto in puhnil dim, ki se je dolgo motovill nad najinima glavama. Čudno tiho je bilo. Ozračje je bilo toplo in negibno. Stegnil je zopet prst, a tokrat me ni več pogledal. Strmel je mimo mene, v nekoga za mojim hrbtom in besede, ki jih je spregovoril, kakor da niso bile namenjene meni.

"Človek je sit vsega. Sit ropota, sestankov, govoranc, plakatov, sit politike. Čemu vse to? Nekoč sem sovražil preprosto, neumno, če hočeš, nekulturno kmečko življenje. Odkrito so vražil. Danes pa se zatekam vanj. Hočem miru in . . ."

Zamahnil je z roko, se ohrnil in razkoračil na ozki, kameniti stezi. Obraz se mu je skremžil

v utrujeno, vsega naveličano grimaso.

V hribu nad nama so se oglašili zvonovi pasoč se živine. Za ovinkom pa se je prikazal otrok, se ozrl na naju in kot preplašena zverjad pobegnil s poti v globel. S počasnim korakom sva se namerila proti vasi.

"Nekoč je bila tu planšarska vas," mu pravim. "Zemlja je revna in ljudje se bore za svoj skop odmerjeni kruh." Nad vasjo me je potegnil za rokav.

"Vse to vem," je odvrnil. "Zakotna, hribovska vas. Pred vojno so brali Bogoljuba, in če je bila v hiši kaka knjiga, je bil to molitvenik, redko kaj drugega. In še to so jim pobrali Nemci. Danes pa ni še tega."

V plitvi, široko razprostrti dolini so bile hiše daleč vsakebi. Svet je bil odprt samo na vzhod proti Jelovci. Ljudi ni bilo videti. Le tu pa tam se je oglašil pes, bevsnil v tišino in se kakor iz strahu pred svojim glasom potegnil zopet v senco. Moj spremljevalec je zadihal, da mu je škrtnilo v sklepu. "Ta mir, dragi moj! To so prava nebesa," je menil in z razprtimi nosnicami vsrkaval po smoli in sušičih se kopih dišeč ozračje. "Deset dni ostanem tu. Kot puščavnik. Ti tu poznaš ljudi. Pokaži mi hišo, pa čeprav bajto, strgano, revno, zapuščeno od sveta—to nič ne de! Le da bo mir, mastno mleko in ljudje, ki nič ne vedo, nič ne bero in, če hočeš, tudi nič ne mislijo."

Ko pa je obmolknil, se je nenadoma zasmejal, bučno, iz širokih, čokatih prsi, da je zahrmlalo kot plaz rušicega se kamenja. Z obema rokama se je bil po nabreklih, mišičastih stegnih. "Jaz tepec," se mu je med smehom trgalo iz grla. "Ti bi me navsezadnje lahko vražje potegnil . . . za tepčka bi me lahko imel. Ne, ne . . . hišo si bom izbral sam. Za kaj takega imam sam nos . . . Pojdiva."

Po stezi navzdol se je še vedno hehljal. Oblezla sva vso vas. Od hiše do hiše. Ogleđoval se je, tehtal, meril in če sem mu dejal, naj vstopi, da bo videl, kako je v hiši, je odskočil in jo ucvrl k naslednji. Bila sva že na spodnjem koncu vasi. Razrita pot se je jela zopet dvigati in gosto smrekje, ki se je kot temnozelen obroč oklepalo od poletnega sonca obsijane doline, je že dahnilo v naju svojo hladno, dišečo sapo. Tam gori so Beznikovi. "Tu ne boš dobil mleka," sem zinil. "Samo eno kravo imajo v hlevu."

Ni se dal odgnati. Hiša je bila nizka, grobo sezidana iz neobdelanega kamna in debelih hlodov. Bilo je tiho, da sva prisluškovala lastnemu sopenju. Iz hiše ni bilo nobenega šuma. Hodila sva okoli kot mačka, obvohalo zdaj to, zdaj ono, pogledala v hlev in skozi zamazano šipo v hišo, kjer je bila tema kot v rogu. Do gozda je bilo le dober seženj. Tedaj sva nekaj odkrila. Nad vrati v hlev je bila v les nerodno vdolbena letnica.

"Čakaj, to bo nekaj," je vzkliknil in se mi pomenljivo zarežal. "Tu še nisi bil, vidim. Dokazal ti bom, da so še pametni ljudje na svetu . . ." In če mu ne bi naglo segel v besedo, bi zliil name znova ploho tistega modrovanja, zaradi katerega sva se že nešteto krat sporekla. "Dober nos imaš, ne morem reči, da ne!"

Potem si je nataknil očala, zlezal na tla in bolj s prstom kot z očmi razvozlal številke nad vrati v hlev.

"Leta tisoč sedem sto dva in osemdeset!" Glas mu je privrel prav iz dna in ni še potihnil odmev tega zmagoslavne krika, ko so se za najinim hrbtom začeli udarci težkih, lesenih cokol.

Naslednje jutro sem ga obiskal že navsezgodaj. Zmenila sva se, da pojdeva pred kosilom v

Koprivnik po cigare. Domači so še pred svitom odšli s sekirami v gozd. Le najmlajša, petletna Anka, je z bosimi podplati opletala po kuhinji. Ko sem vstopil v njegovo čumnato, je ležal s hrbtom proti steni, noge je imel skrčene k životu in oči zaprte kot v najtršem snu. Obstal sem pred vrati.

Tedaj se je zganil, odprl eno oko in se zastrmel vema. Na moj pozdrav ni odgovoril. Čez trenutek pa je zinil:

"Ti poznaš to hišo?"

Prikimal sem. "Revni so in samo eno kravo imajo v hlevu. Mleka nič, kaj ne?"

Zdaj me je pogledal tudi z drugim očesom. "Samo to? Kako je ž njimi sicer, tega ne veš, a?" Dvignil se je na komolce, si pomaknil blazino više ter se s hrbtom položil nanjo. Dve vžigalici sta mu ugasnili, preden si je prižgal cigareto. "Beznik, ta stari, kosmati dedec je predsednik tega . . . odbora tu, ne? Morda tega niti ne veš? Pozno v noč me je moril. Ta človek bere vsak dan Ljudsko pravico. Govori o Trstu, ko da ima deset njiv pred mestnimi vrati . . . Praviš, da so revni . . . toda od kod imajo celo skladovnico knjig na kredenci . . . Vprašal me je, če sem že bral Leninovo biografijo."

"In ti si mu odvrnil, da si prišel sem, v to zakotno, gorsko vas, ki leži tisoč metrov nad morsko gladino, zaradi ljubege miru, da si sit politike, sestankov . . . da si prišel zato, da se odpočiješ v samotni, med preprostimi, neumnimi ljudstvom, ki nič ne ve in nič ne bere . . ."

Zavrnil me je hladno in mirno:

"Drugam pojdem!"

Potem se je v treh dneh trikrat preselil. Bil je pri Kobalu, pri Sodarjevih, a končno se je zatekel še k Torkarju. Ljudje, ki so ga videli z menoj, so mi hodili sami praviti:

"Ta doktor je čudne vrste ptič. Nič jim ni prav. Ko so Torkarjevo Franco dobili, da bere knjigo, so ji jo iztrgali iz rok. Jezili so se, a Francka . . ."

Ni mi bilo treba praviti, Torkarjevo Franco dobro poznam in kar vidim jo, kako mu jo je zagodila. Četrtega dne pa—ko je slišal, da pripravljajo v vasi Gogoljevega Revizorja—je naš doktor izginil, ucvrl jo je kar brez slovesa, in če se kdaj srečava tu v mestu, gre mimo kot našopan maček.

In čisto prav je tako.

Hipnotizem in avtosugestija

Mnogo besedi je bilo izrečenih, mnogo debat nerešenih, mistika pa je nenehno opletala nevreden plašč okoli teh besed. In vendar je koristno in potrebno, da si vsak naš človek ustvari vsaj približno sliko tega, kar je sicer tako nejasno in megleno. Od kod beseda hipnoza? Iz grškega jezika: hypnos, ki pomeni sen, a hipnotizem je stanje, ki je izzvano s sugestijo; kajti v hipnotičnem stanju je človek zares kot v snu.

Kaj je hipnoza? Hipnoza je torej snu podobno stanje, izzvano s sugestijo. V takem stanju je človeku predvsem odvzeta moč mišle, zmanjšane ali povečane pa so občutne funkcije in intelektualne zmoglosti. Človekova zavest je zmanjšana, kot tudi moč volje in sugestibilnosti. Volja hipnotiziranega človeka je popolnoma pod vplivom hipnotizerja.

Kakšne sposobnosti so torej potrebne hipnotizerju? Edino polna zavest, sigurnost in absolutna koncentracija volje. Hipnotizerju je potrebno dalje vztrajno vežbanje volje, da se lahko skoncentrira v danem trenutku. Imeti mora popolno zaupanje vase in sigurnost, da bo medij, t. j. oseba, s katero hoče eksperimentirati, sledila vsem njegovim zahtevam. Poleg tega so nadaljnji pogoji miren, ugoden in siguren glas, ni pa

potreben nikakšen poseben talent.

Iz tega spoznamo, da je lahko hipnotizer vsak človek s trdnim voljo in da ni tu primešane niti za ščepec mistike.

Jasno pa je, da vsak človek ni ugoden medij. Najobčutljivejši je človek za tujo voljo v nemirnem in raztresenem duševnem stanju, bolniki, neuravnoteženi in nestalni značaji, ljudje utrujenih živcev in prenatega notranjega življenja.

Uravnotežene in močne značaje ne more podvreči svoji volji noben hipnotizer.

Hipnotizem se uporablja v medicini in kriminalu. V medicini v prvi vrsti pri živčnih in duševnih boleznih, kjer hipnotizer-zdravnik, uporablja samo polsen, ker lahko v takem stanju bolniku najbolj sugerira upanje v izboljšanje in ozdravljenje bolezni.

V kriminalu se uporablja hipnoza za odkrivanje zločincev.

Avtosugestija je povsem sodna sugestija; razlika je le v tem, da se moč volje ne prenaša od hipnotizerja na medij, temveč da sta hipnotizer in medij združena v eni osebi. Avtosugestija je torej vplivanje na samega sebe s pomočjo močne volje in s ponavljanjem vedno istih misli za realizacijo nekega načrta, odnosno izpremembe v telesu ali organski funkciji.

Važno vlogo ima avtosugestija v medicini. Populariziral jo je Francoz Emil Coune, ki je bil zdravnik. Vse življenje je iskal zvezo med bolnikom in zdravilom. V svoji knjigi "Vladanje nad samim seboj, s pomočjo zavestne avtosugestije" — opisuje mnogo primerov, kako je na najprimitivnejši način pomagal bolnikom. Posluževal se je v praksi čiste avtosugestije na ta način, da je bolnikom dajal mesto zdravila destilirano vodo in mu obenem zatrjeval, da so to najuspešnejša zdravila. Pri takih polzkusih je imel dr. Coune

mного uspeha. Kakšni so bili njegovi recepti? Nič drugega kot vaja v avtosugestiji, to se pravi, bolnik se je moral z mehnikom besed prisiliti, da bo ozdravel.

Kakšen zaključek sledi iz tega? Človek se lahko počuti slabotnega ali celo bolnega, toda če ima v takem razpoloženju močno voljo, da bo ozdravel, se bo tudi zgodilo, kajti s svojo voljo premaga celo povzročitelje bolezni. Močan duh more premagati tudi od bolezni in trpljenja oslabele telo.

Najsevernejše mesto na svetu

Prostrano, temno in mrzlo se vzpenja nočna kupola tečajnega neba preko večnega ledu. Škripajoči mraz se dviga iz tal, ledena sapa prihaja iz temine. Čim dalje greš proti severu, tem redkeje zagledaš svetlobo kakega kraja ali kako lučko iz osamele hiše. Visoko gori na severu na majhnem otoku pred obalo se zgostje lučke in iz temine se zasveti svetloba: tu leži, 70 stopinj severne širine, štiri stopinje nad tečajnikom, Hammerfest, najbolj severno mesto na svetu, najkrajsejše postaja, ki jo Evropa še obvladuje proti zimi in njeni temi.

Hammerfest, norveška luka, šteje približno 3000 prebivalcev. V mestu traja tema pozimi celih deset tednov. Mi, ki smo vajeni na stalno menjavo dneva in noči, si kaj takega težko predstavljamo. V tem kraju mora biti nagon samohranitve silovit, da se uvede v to večno enoličnost temo in umetne razsvetljave kolikor toliko dnevni red. Samo gorki, blažljivi zalivski tok, ki zavije ob norveški severozahodni obali proti vzhodu, obvaruje mesto groznega mraza tečajne noči. Slednjic se po nepojmljivi dolgi noči prikaže zora, črna na nebu po-

bledeva in čez čas se zopet prikaže solnce nad tečajnikom.

Ne daleč od mesta so postavili poldnevniški steber v spomin na stopinjsko merjenje — (1816—1852).

Ker smo že v Hammerfestu, pohitimo še do tečaja, da te čudne, tako rekoč nezemeljske toke, ki krona sicer našo Zemljo, a se ne udeležuje njene usode. Tu se združijo vse smeri v eno; kamor pogledaš, popogledaš le proti jugu. Pol leta dan, pol leta noč, vse to kot posledica naklona zemeljske osi na nje-no tirno ravan.

Knjižnica čudaškega profesorja

V belgijskem kopališču je živel profesor Mersnick. Živel je sam zase in svojemu delu. Zbolel je in ker je čutil, da ni pomoči, je poklical k sebi sorodnike in jim izjavil, da ni bogat, kakor so si mislili, da pa plača sam svoj pogreb, nekaj malega zapuščata tudi služabniku in postrežnici. Toda njegovo knjižnico, njegove knjige naj si sorodniki razdele. Kmalu nato je profesor umrl.

Knjižnica je štela 3000 knjig,

bile so same strokovne knjige. Te knjige naj bi se razdelile med dve stari devici, dve nečakinji in med tri trgovce; to so bili namreč profesorjevi dediči.

Nečakinji sta se takoj odpo-vedali svojemu deležu. Eden izmed trgovcev je pripeljal kar starinarja s seboj in mu takoj prodal svoj delež. Drugi dediči so spravili nejevoljni svoje knjige domov.

Kmalu nato je ena izmed starih devic brskala po eni izmed podedovanih knjig in dobila med listi več bankovcev. Ko je pregledala vse svoje knjige, je ugotovila, da je bila podedovala 60.000 tisoč frankov. Vsi ostali dediči so bili opozorjeni. V svojih knjigah so dobili 80.000 in 110.000 frankov.

Nečakinji, ki sta se bili odpovedali dediščini, zahtevata sedaj svoj delež. Izročili sta vso zadevo odvjetniku. Trгоvec, ki je bil svoje knjige takoj prodal starinarju, toži tega, a ta se izgovarja, da jih je bil tudi on sam takoj oddal. Tudi v tem primeru naj pomaga odvjetnik. In sedaj se s profesorjevo zapuščino že bavijo belgijska sodišča.

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V
AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Uncle Sam Says

Automatic, regular bond buying is an all-American prescription for freedom from worry which any wage earner or professional man or woman—even the doctor himself—can rely on confidently. For professional people and the self-employed, the Bond - a - Month Plan, which is now available with the help of America's bankers, is a simple easy way to security. By buying a Series E Bond once a month at issue price of \$37.50 you can accumulate \$4,998.00 in 10 years' time.

U. S. Treasury Department

Cleveland, Ohio, dne 10. junija 1947.

